

Registered at the G.P.O. Sydney
for transmission by post as a
periodical.

"THE GLOW"

Slovene fortnightly
newspaper in Australia

90 Queen Street,
Woollahra (N.S.W.)
Telephone: FB 4256

VOL. 3 - No. 12
JUNE 25, 1959

Za

"IZDAJALEC BREZ SMEHA"

Berlin, 24. junija (AA P) - Vohun atomskih tajen Velike Britanije dr. Klaus Fuchs je včeraj prispel v komunistični Vzhodni Berlin.

Fuchs je prestal devet let v britanskem zaporu Wakenfield zaradi izročitve britanskih atomskih tajen Sovjetski Zvezi. Zaradi vzornega obnašanja v zaporu so mu znižali kazen s 14 na devet let.

Londonski "Daily Sket-

ch" je zapisal ob tej priložnosti: "Odšel je mojster izdajalec; brez smeha in brez kesanja".

ZARADI DJILASA V INTERNACIJO

TITOVSKE oblasti so poslale na neki samotni otok v severnem Jadranu urednika Zivka Vnuka, ker je podpiral Milovana Djilasa.

PLESNI ALI SMRTNI PLINI

SDA imajo pline, ki lahko človeka "hipnotizirajo" ali pa ubijejo. S psihološko-kemičnimi plini lahko prisilijo človeka, da skoči na mizo, pleše in drži govore.

Ameriški general Creasy je dodal, da vedo verjetno Sovjeti prav toliko o plinih kot Amerikanci sami. General tudi smatra, da bi bila plinska vojna bolj "humana" kot pa atomska.

OBLJUBE IN IZGLEDI

Tajna pogajanja med Titom na eni ter japonskimi in zahodnonemškimi podjetniki na drugi strani obetajo tovarno za aluminij v Črni gori, ki bi bila vredna 300 milijonov dolarjev.

Sovjetska zveza je dala že tri svečane obljube, da bo tovarno financirala, vendar je ostalo doslej vse le pri obljubah.

DULLESOVA ALEJA V ZAHODNEM BERLINU

V Zahodnem Berlinu so imenovali z drevesi zasenčeno ulico, ki gre skozi znani živalski vrt, Dullesale v počastitev pred nedavnim umrlega ameriškega zunanjega ministra Johna Fosterja Dullesa.

AVSTRALCI —

KENGERUJI 10:8

Cenijo, da živi v Avstraliji 8 milijonov kengerujev, vendar njihovo število narašča in bodo kaj kmalu dosegli isto številko kot prebivalci Avstralije - 10 milijonov.

NESREČE V GOSPODINJSTVU POSTAJAJO SVETOVNI PROBLEM

TO trditev je s podatki dokazala zahodnonemška zdravnica. Tako je na pr. navedla, da se v Zahodni Nemčiji zgodijo povprečno 4 smrtne nesreče vsako uro, med njimi je ena, ki se zgodi v gospodinjstvu.

Med temi smrtnimi primeri je vsako leto 7500 gospodinj, od teh je 5000 mlajših žensk. Te številke so še višje v deželah s še bolj mehaniziranimi gospodinjstvi. Medtem ko posvečajo v industriji vso pozornost znanstvenemu proučevanju zaščite dela, se za varnost pri gospodinjstvem delu nihče ne zanima. Po tej ugotovitvi je zdravnica javno postavila zahtevo, da je treba proučiti vzroke nesreč in izdati predpise tudi za zaščito gospodinjstvenega dela.

UNDER THE MOUNTAINS OF SLOVENIA (NTH. JUGOSLAVIA)

KADAR STAREJŠI GOVORE...

Ameriški "Newsweek" poroča, da je sovjetski zunanji minister Andrej Gromikov na zadnji ženovski konferenci posvaril svoje protežirance iz Vzhodne Nemčije, naj bodo v svojih govorih manj strupeni.

Moško govorjenje naj nemške lutke prepustijo "starejšim."

POLJE POD NAŠIMI GORAMI

WOLLONGONG SE DRAMI

Dolgoletni napor in požrtvovalnosti Slovencev iz Wollongonga, da si ustvari lastno društvo, so končno le pokazali uspehe. Pripravljalni odbor Slovenskega društva Wollongong je z veseljem sprejel bratsko pomoč sydneyškega Slovenskega društva in njegove igralske družine "Soče,"

ki bo nastopila v soboto 18. julija zvečer v Wollongongu z veseloigro enodejanko "Ne kliči vrage", ki jo je napisal Jaka Štoka.

Po predstavi, ki bo trajala dobro uro, se bo razvila zabava s plesom. Ni potrebno posebej naglasiti pomena te prireditve. Vsi prisotni bodo dali vzpodbu-

do organizatorjem ter gostom-igralcem.

Prireditelji so že pridno na delu, da privabijo v svoj krog vse rojake, obenem pa poudarjajo, da so na tej zabavi dobrodošli vsi prijatelji in znanci, brez ozira kateri narodni skupini pripadajo.

SYDNEY

• BRISBANE

• ADELAIDE

• MELBOURNE

• PERTH

• HOBART

SOVJETI, BLUFF IN STRAH

KONFERENCA zunanjih ministrov štirih samozvanih razsodnikov o usodi sveta poteka "po vnaprej določenem načrtu," če nam je dovoljeno uporabiti znano frazo, s katero so Hitlerjevi propagandni mojstri opravičevali umike na bojiščih. Razlika je v tem, da je uspeh te konference resnično vnaprej določen.

Kdor zasleduje razvoj mednarodnega političnega dogajanja, se bo spominjal, da je do te konference prišlo na pobudo zahodnih zaveznikov. Eni izmed njih so se na ta način hoteli izogniti razgovorom najvišjih predstavnikov teh držav ali tako imenovanim vrhunskim razgovorom, ki jih hoče na silo uprizoriti Sovjetska zveza; drugi — v svoji vnemi ugoditi Kremlju — jo pa smatrajo le kot pripravo na vrhunske razgovore. Kaj mislijo o njej Sovjeti, je dovolj jasno povedal tovariš Hruščev ob času Macmillanovega obiska v Moskvi s posmehljivo opazko, češ kdaj so pa zunanji ministri še rešili kako vprašanje?

ZA ISKRO UPANJA

Rdečim so vrhunski razgovori prvi smoter. Če hočejo, da pride do njih, se konferenca zunanjih ministrov ne sme razbiti, ne da bi dosegli kak rezultat, zaskrbljeni za svetovni mir, vendar ne v sovraštvo. V strahu pred novim svetovnim pokolom mora ostati iskrica upanja na rešitev spornih vprašanj na vrhunski konferenci.

Sovjetski voditelji se doslej uspešno trudijo za tak izid konference z netenjem novih nesoglasij in točno preračunano mero popustljivosti.

Čemu taka gonja za vrhunsko konferenco? Odgovor je dokaj jase: Komunizem je edina omembe vredna dinamična ideja da-

rašnjega sveta. Stremeti mora za osvojitvijo vsega sveta, kar naj bi zagotovilo raj na zemlji. Čemu taka gonja za vrhunsko konferenco? Odgovor je dokaj jase: Komunizem je edina omembe vredna dinamična ideja današnjega sveta.

MIRNO SOŽITJE...

Stremeti mora za osvojitvijo vsega sveta, kar naj bi zagotovilo raj na zemlji. Če se ustavi na pol poti, skromne ugodnosti, ki jih nudi danes, pač ne bodo njenim pristašem vredne neskončnih žrtev in odrekanj, ki jih od njih zahteva, kar bi pomenilo začetek propada. Sladke sovjetske besede o mirnem sožitju z nekomunisti niso drugega, kot debela laž.

Nosilci vseh drugih idej so prisiljeni zadovoljiti se z defenzivo, bodisi zaradi pomanjkanja za razmah potrebne življenske sile ideje same, bodisi zaradi nedostatkov materialnega značaja. Ti so presrečni, da se jim ni treba boriti in jim je "mirno sožitje" skoraj idealna rešitev.

Kot potencialni začetnik nove vojne pride v poštev torej edino Sovjetska zveza direktno ali preko katerega njenih satelitov.

MIR JE V MODI

Toda časi se izpreminjajo. Napredek znanosti in tehnike je že skoraj nadomestil nekdanje več ali manj viteško orožje z modernimi uničevalnimi sredstvi, ki so kaj dvorezen meč. Strah pred njimi narokuje sodobnim zavojevalcem nova pota za dosego njihovih imperialističnih smotrov. Kdor hoče začeti krvavo vojno, mora biti popolnoma siguren v svojo zmago ali pa biti do skrajnosti obupan. Sovjeti niso ne eno ne drugo, zato se je morajo po možnosti izogniti in posvetiti vso svojo spretnost hladni vojni, ki jo že dokaj časa in — priznati moramo — uspešno vodi. Vrhunski razgovori naj bi jim bili torišče odločilnega napada. Za uspeh pa jim je potrebna vsesplošna psihoza strahu pred vojno.

Zunanji ministri v Ženevi niso osamljeni v njihovi zaskrbljenosti za mir. Po vsem svetu klijejo kot gobe po dežju odbori za mir, akcije za mir, zborovanja za mir, peticije in demonstracije za mir; prišlo je celo v modo, da politične stranke v volilnih kampanjah vpletajo mirovne obljube v svoje lažnjive programe.

Zona nas izpreletava po hrbtu ob misli, kaj bo, če vsa ta prizadevanja ne bi imela uspeha. In vendar, ce trezno pomislimo, se ta gonja godi ob času, ko ni niti vojne, niti pravega vzroka zanjo. Zdi se, kot da bi v deževni dobi organizirali molitve za dež.

Kako je mogla ta mirovna obsedenost zajeti ves svet, mora biti nerazumljivo vsakomur, ki ga ne zmoti radovednost, da bi se pozanimal za izvor teh mirovniških prošelj in pretenj ter našel za vsem tem vedno le komuniste in tiste dobronamerne naivneže, ki jim ob vsaki priliki nasedajo.

RDEČI ZA "MIR"

Da se pa za vsem tem skriva tudi spreten trik, nam kaže mala ali bolje rečeno pomanjkanje razlike med rdečimi gesli doma in na tujem. Mirovni borci v komunističnih državah se navdušujejo za mir in zahtevajo razorožitev Amerike in njenih zaveznikov.

Njihovi soborci po demokratskem svetu se pa navdušujejo za mir in razorožitev — svojih lastnih držav in seveda Amerike. Nihče ne vpije po razorožitvi Sovjetske Zveze — kajpada, treba je verovati v njeno poštenost in miroljubnost. Vsak znak nezaupanja bi jo utegnil užaliti. Ta mirovna propaganda

nam kaže globoko modrost rdečih voditeljev, ki bi želeli ostati do zob oboroženi, med tem ko naj bi vsi drugi pometali orožje proč.

Igrali bi pač radi vlogo svetovnega policista. Dokazuje nam pa tudi neverjetna budalost naivnih mirovniških pridigarjev svobodnega sveta in predrzna nesramnost njihovih komunističnih vodnikov, ki nas imajo za takšne cepce.

Zal se morajo zahodni voditelji po demokratskih načelih ozirati tudi na cepce in računati s vplivom panike na volilce. Sicer bi se požvižgali nasovjetski bluff in jim ne bi bilo potrebno pristajati na vrhunske razgovore, na katerih jih bo Hruščev pred svetovno javnostjo smešil s svojimi obrabljenimi demagoškimi frazami, ki bodo opreznem širom sveta ob misli na atomsko bombo zvenele kot modre besede.

V krvavi vojni je odločala hrabrost, v nevidni hladni odloča strah. Komunistična mirovna propaganda je preračunana, da zbudi v človeštvu strah pred vidno vojno.

Če je ta strah vlezal ljudem dovolj globoko v kosti, komunistom zadostuje postaviti drzen ultimati in miroljubni nasprotnik je takoj pripravljen na kompromis.

Če ti nekdo zaropota po

vratih in pravi, da je ta in ta kotiček njegova last in da se hoče v njem naseliti, pa ga v strahu pred njim zaradi ljubega miru spustiš v hišo ter pristaneš na ta "kompromis," si lahko si-guren, da ne bo dolgo, ko boš sam letel iz hiše.

Demokratske države od Sovjetske Zveze ne zahtevajo ničesar. Ni torej dvoma, da bo na vrhunskih razgovorih ona tista, ki bo postavljala svoje zahteve.

Če zahodne sile pod pritiskom preplašenega javnega mnenja zaradi ljubega miru pristanejo na kakršenkoli kompromis in ji le deloma ugođe, so izgubile odločilno bitko v vojni. V tem primeru ne bo potrebna nobena nova vrhunska konferenca, ker bodo v bodoče Hruščevu zadoščali tudi zunanji ministri za sprejemanje njegovih nadaljnjih zahtev.

Tekmovanje angleških veljakov, kdo bo hitreje pritekel v Moskvo in Hruščevu obližnil peto, izgleda, da je rdečim mogotcem zelena luč za odločilni udarec. Dullesova smrt jim je gotovo dobrodošla in hoteli se bodo podvizati predno se Herter učvrsti v svojem novem položaju. Adenauerjevo cincanje in nejasnost De Gaullejeve politike sta ji le v izpodbudo.

Zdi se torej, da nam ne bo treba dolgo čakati na vrhunske razgovore, na katerih bosta predrznost in strah krojila bodočnost sveta.

M.A.

Beograd, Reuter, A.A.P.

— Več ko 1000 članov "notranje uprave" UDB je bilo ubitih po notranjih in zunanjih sovražnikih FLRJ od leta 1944 dalje, je izjavil jugoslovanski notranji minister Svetislav Stefanovič.

"Člani UDB so izgubili svoja življenja v borbi, ko so izvrševali svoje dolžnosti v borbi proti različnim sovražnikom socializma," je izjavil v svojem govoru S. Stefanovič ob 15-letnici jugoslovanske tajne službe UDB.

Po izjavi S. Stefanoviča je padlo največ članov UDB v borbi s sovjetskimi in satelitskimi diverzanti v letih 1948-1953.

Isti Stefanovič pa ni omenjal žrtev, ki so padle v borbi proti svojim bratom, ki so z orožjem v roki zahtevali svobodo za svoje ljudstvo, zlasti v severnih predelih države, v Sloveniji. V kolikor bi minister Stefanovič vključil med "padle" tudi slednje, bi moral njih število znatno zvečati.

Minister Stefanovič je

"VZGOJITELJICA UDB"

izjavil, da je bilo 129 špijnov iz komunističnih držav, med njimi 59 oboroženih, ujetih na jugosl. ozemlju od leta 1955 dalje.

Po izjavi ministra Stefanoviča, je služba UDB zelo koristna, ter je njeno delovanje globoko proniknilo v delovanje jugoslovanskih oblasti: od skupnih 1456

bivših članov UDB je sedaj 99 članov najvišjih predstavnikov komunistične partije in jugosl. oblasti, vsi ostali so prav tako na ključnih položajih v upravi oblasti. Stefanovič je tudi rekel: UDB je "vzgojiteljica kadrov za vse družbene veje, od gospodarstva, do vojske itd..."

NA ROBU

POD tem naslovom je napisal vojaški strokovnjak polkovnik Miksche v znamenem angleškem tedniku "Time and Tide" članek, v katerem se bavi s posledicami, ki bi jih utegnil imeti napeti odnos, ki vladajo med Hrvati in Srbi v Jugoslaviji. Ugotavlja, da je Titova vojska sestavljena iz raznih narodov in da v delu vlada gospodarski kaos radi nesposobne gospodarske politike sedanjega komunističnega režima. Te okoliščnosti bi mogle povzročiti nenadni revolucionarni upor, kateremu niti sile, ki

jih ima sedanji režim, ne bi mogle biti kos. Zatorej računa na ev. reakcijo Sovjetske zveze v takem slučaju in svetuje zahodnim velesilam, da podvzamejo potrebne ukrepe za slučaj, da se nekaj takega zgodi.

NAROČNINA
v
ŽARA:
£2-0-0

ŽAR, JUNE 25, 1959

"ŽAR"

Slovenski polmesečnik
v Avstraliji

Urednik: Ljenko Urbančič

90 Queen Street,
Woollahra, N.S.W.
Telephone: FB 4256

List izhaja vsakega 10. in
25. v mesecu

Naročnina £2 za 24 števil
Izdaja "Žarov" konzorcij
Predstavnik: Karel Kodrič

6 Khartoun Street
West Footscray, Victoria

Printed by ITAL-PRINT
4 Denby Str. Marrickville
Phone: LM 8908

☆ Gospodarske novice ☆

"LETEČI KROŽNIK" NI VEČ SEN

V Londonu so pred kratkim uspešno spravili v pol let vozilo-letalo, ki tehta štiri tone in potuje preko kopnega in vode vsega nekoliko palcev v zraku. "Leteči krožnik" se drži v zraku, s tem da turbina pritiska zrak proti tlu ali pa na vodno gladino.

"VESELA" NOVIC

V ZDA so veselijo, ker brezposelnost pada. V aprilu so imeli vsega skupaj 3,6 milijona brezposelnih, kar je najnižja številka od 1. 1957 dalje.

MEDNARODNE VALUTE

Dežela	Amer. dolar je vreden	Uraden kurs
Avstrija	25.64	25.44 šiling
Belgija	50.25	50.00 frank
Burma	9.00	4.76 kyat
Ceylon	5.88	4.76 rupij
Danska	6.83	6.82 krona
Finska	340.00	320.00 marka
Francija	486.00	493.75 frank
Nemčija	4.19	4.19 marka
Grčija	29.90	29.90 drahma
Hong Kong	5.72	5.71 dolar
Indija	4.90	4.76 rupij
Indonezija	100.00	11.40 rupija
Italija	625.00	624.84 lira
Jugoslavija	625.00	300.00 dinar

NE ODLAŠAJMO!

TE DNI BO ZAČELA "ŽAROVA" UPRAVA POŠILJATI OPOMINE VSEM ONIM BRALCEM, KI NISO PORAVNALI ZAOSTALE NAROČNINE. OPOMINI SO ZVEZANI Z DELOM TER STROŠKI ZA ZNAMKE IN TISKOVINE, ZATO PRAV LEPO PROSIMO VSE ONE, KI ŠE NISO PORAVNALI NAROČNINE, DA TO STORE TAKOJ.

PRAV RAZUMLJIVO JE, DA "ŽAR" NE BO IZHAJAL, ČE SE NE BODO VSI SLOVENCI V AVSTRALIJI ZAVEDALI SVOJE DOLŽNOSTI, KI JO IMAJO DO SVOBODNEGA SLOVENSKEGA TISKA, KI NAM OHRANJA MATERINSČINO V TUJINI.

ZA TISTE, KI SO POZABLIJVI, NAJ PONOVI MO, DA JE BILA NAROČNINA ZA LETO 1957 £1/10/0; ZA LETO 1958 £1/4/0; ZA LETO 1959 £2/0/0. KAKŠEN FUNT ZA TISKOVNI SKLAD BO TUDI ZELO DOBRODOŠEL.

REDNO PLAČEVANJE NAROČNINE NI VAŽNO SAMO IZ FINANČNIH OZIROV, TEMVEČ TUDI ZELO VAŽNO IN NUJNO, KER BO DALA UPRAVA PREGLEDATI KNJIGE DOHODKOV KOMISIJI (AUDIT BUREAU OF CIRCULATION) "ŽAR" HOČE NAMREČ DOKAZATI, DA RESNIČNO IZHAJA V 2000 IZVODIH.

KOMISIJA PA NE PRIZNA ŠTEVILA NAKLADE, DOKLER NE MOREJO IZDAJATELJI DOKAZATI, DA IMAJO NAJMANJ TRIČETRT REDNIH PLAČNIKOV.

KO BO KOMISIJA POTRDILA, DA JE NAJMANJ 1500 NAROČNIKOV REDNO PLAČALO "ŽAR," BO TUDI IZDALA URADNO POROČILO IN OMOGOČILA "ŽARU" ČLANSTVU V "AUDIT BUREAU OF CIRCULATION," KAR BO POMENILO, DA SE BO "ŽAR" UVRSTIL MED ONE ŠTEVILNE LISTE, KI LAHKO URADNO DOKAŽEJO SVOJO NAKLADO TER TAKO MIRNE VESTI POTRKAJO NA VRATA VSEH TRGOVSKIH PODJETIJ IN AGENCIJ ZA OGLAŠEVANJE.

OGLASI SO PRINESLI V PRETEKLEM FINANČNEM LETU ČISTIH £600, KAR PA BO "ŽAR" LAHKO PODVOJIL V TEM LETU, ČE STE TUDI VI PRIPRAVLJENI POMAGATI IN TAKOJ TER BREZ ODLAŠANJA POSLATI NAROČNINO.

PODJETNIKI NAMREČ OGLAŠAJO LE V LISTIH, ZA KATERE SO PREPRIČANI, DA IMAJO NAKLADO KOT JO IZDAJATELJI PRIJAVLJAJO.

"ŽAR" IMA MED VSEMI JUGOSLOVANSKIMI LISTI V AVSTRALIJI NAJVEČJO NAKLADO TER UŽIVA ZARADI SVOJE DEMOKRATIČNOSTI, ODLOČNE PROTIKOMUNISTIČNE LINIJE IN PA OBENEM NAJVEČJE STRPNOSTI UGLED TUDI MED HRVATI IN SRBI, KAR PRAV GOTOVO DVIGA SLOVENSKE UGLED.

DRAGI SLOVENEK IN SLOVENKA, PREPRIČANI SMO, DA BOSTE POMAGALI, POSTAVITI "ŽAR" NA ZDRAVE FINANČNE NOGE.

PROSIMO VAS, DA NE ODLAŠATE!

UPRAVA "ŽARA"

IZ DOMOVINE

ZLATA KOLAJNA ZA "ČIPKO"

NA zadnjem obrtniškem sejmu v Zagrebu je tudi obrtno podjetje "Čipka" iz Idrije razstavilo svoje najnovejše vzorce.

Kakor lani v Beogradu, si je to podjetje tudi na letošnjem velesejmu obrtni priborilo za razstavljene vzorce zlato kolajno.

Danes je v čipkarsko drugo vključenih že nad štiri tisoč čipkaric iz raznih predelov Primorske in celo z Gorenjske.

Obrtno podjetje danes odkupuje čipke na štirih krajih, in sicer v Idriji, Cerknem, Zireh in Čepovanu.

Proizvodnja čipk iz leta v leto narašča. V lanskem letu se je promet napram letu 1957 dvignil za 53% in to precej po zaslugi samih čipkaric, ki iz dneva v dan dvigajo kvaliteto svojih proizvodov.

INVESTICIJSKA DELA

S SREDSTVI okrajnega investicijskega sklada, lastnimi sredstvi, ki jih bodo podjetja dobila na natečaju Investicijske banke predvidevajo, da bodo letos lahko začeli z igradnjo predilnice v Ajdovščini, nadaljevali preureditev Strojnih tovarn in livarn in usposobili "Konfekcijo" v Novi Gorici. Predvidena je tudi modernizacija Solkanske industrije apna.

Tovarne pohištva "Iztok" ter Tovarne čevljev "Jadrin" v Mirnu, "Poliganta" v Volčji dragi ter "Bače" v Podbrdu. Nabavili naj bi še dodatno opremo za podjetje "Trenta" v Bovcu in uredili obrat "Angore" in "Čipke" v Tolminu. Letos bodo lahko dokončali tudi rekonstrukcijo goriških opekarn. Na modernizacijo obratov se pripravlja tudi "Opeka" v Biljah.

KAJ NAŠI LJUDJE BEREJO?

PO režimskih podatkih je v goriškem okraju med dnevniki najbolj razširjena "Ljudska pravica," ki jo prejema 1762 naročnikov. Sledijo "Slovenski poročevalec" s 1375 naročniki, "Borba" in Ljubljanski dnevnik s po 406 naročniki.

IZ BRISBANA

Ze tretji mesec biva med nami tretji brat g. Janeza in Jožeta Košoroka, Alojz. Naknadno mu želimo mnogo uspeha v naši sredini z željo, da bi se po večletnem bivanju v Italiji in Belgiji počutil med nami kot sin v svoji družini.

ki in "Primorski dnevnik" z 250 naročniki.

Med tedniki prednjačijo po svoji razširjenosti "Primorske novice" z 9560 naročniki. Na drugem mestu je "Kmečki glas" s 5729 izvodi. Sledijo "Komunist" z 911, "Invalidski vestnik" z 916, "Delavska enotnost" s 654, "Pavliha" s 594, "Tovariš" s 539, "Obrtnik" s 464, "Slovenski Jadrin" s 417, "Naši razgledi" s 374, "Polet" s 313, "Gospodarski vestnik" z 285 naročniki itd.

Med mesečniki je najbolj razširjen "Upokojenec" s 4228 naročniki. Sledijo mu "Naša žena" z 2897, "Živnorajec" z 2086, "Idrijski razgledi" s 100, "Sodobno gospodinjstvo" s 353, "Obzornik" s 302 naročniki.

Razen časopisov so na območju okraja že precej razširjene tudi knjižne zbirke: "Prešernova družba" ima 3509 naročnikov, "Kmečka knjiga" pa 2600 naročnikov. Radijskih sprejemnikov je v okraju 12.706, nekaj več kot po eden na vsakih deset prebivalcev.

NOVI SLOVENSKE PRÁVOPIS

DELO na novem slovenskem pravopisu je v polnem teku. Kot znano, je sedanjí Pravopis izšel leta 1950 v založbi Slovenske akademije v Ljubljani. Pripravila ga je posebna pravopisna komisija. Novi, izpopolnjeni in povečani Pravopis bo izšel leta 1960 ob desetletnici prejšnjega in bo pravzaprav peti v vrsti slovenskih pravopisov. Nova izdaja bo izšla pri Državni založbi Slovenije, pripravljata jo pa Inštitut za slovenski jezik in Zavod za kulturo slovenskega jezika.

Med mnogimi znanstvenimi delavci, ki pripravljajo novo izdajo, bi bilo zlasti omeniti dr. Antona Bajca, dr. Rudolfa Kolariča, dr. Mirka Rupla, dr. Antona Sovreta, dr. Matevža Šmalca, dr. Franceta Tomšiča in Josipa Vidmarja.

Kot poročajo, bo novi pravopis v nekaterih pogledih poenostavljen, slovar pa precej povečan in bo knjiga imela okoli 1.200 strani.

Pozdrave iz Brisbana!

— Janez Primožič

WOLLONGONG!

SLOVENSKO DRUŠTVO WOLLONGONG
VAS VABI NA VESELOIGRO

NE KLIČI VRAGA

(Enodejanka, ki jo je napisal Jaka Štoka)

Gostuje "Soča," igralska družina Slov. društva Sydney

V SOBOTO 18. JULIJA OB 6.30 ZVEČER
Coniston Hall, 140 Auburn St., CONISTON

PLES — ZABAVA — PLES ZABAVA

Pijačo lahko nabavite v sosednjem hotelu
Pojasnita in rezervacije na naslovu:

Mr. Anton Dermota,

21 Gregory Ave., East Corrimal, N.S.W.

Vstopnina: Gospodje 10/-, dame 6/-

Pripeljite prijatelje brez ozira narodnosti!

PRIPRAVLJ. ODBOR

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY
IGRALSKA DRUŽINA "SOČA"

VAS VABI NA VESELOIGRO

NE KLIČI VRAGA

(Enodejanka, napisal Jaka Štoka)

V NEDELJO 12. JULIJA OB 6. ZVEČER

MACCABEAN HALL,
Darlinghurst Road
DARLINGHURST

PLES — ZABAVA — SREČOLOV
Rezervirajte: FB 1085

SLOVENSKI PREDSEDNIK ZA J.K.D.M.

PO skoraj dvoletnem delovanju je Jugoslovansko kulturno društvo v Melbourne dne 24. maja t. l. podalo svojim članom obračun delovanja.

Udeležba članstva je bila zelo zadovoljiva, čeprav je število članov omejeno. Prisotnih je bilo tudi število povabljenih gostov in zastopnikov drugih skupin.

Iz poročil odbornikov in predsednika g. Z. Rometa je bilo razvidno delo, ki ga je društvo opravilo v preteklem letu. Delovanje se je v glavnem usmerjalo na ustvarjanju zvez z avstralskimi ustanovami, ki so zainteresirane na emigrantskem delovanju, kakor tudi na prikazovanju, v kolikor je bilo to mogoče, kulturne vrednote jugoslovanskih narodov pred avstralsko javnostjo. V tem delu sta društvu nudila vso svojo pomoč slovenski pevski zbor "Triglav" in pa Jugoslovanska amaterska gledališka skupina. Prav tako je društvo s ponosom nastopalo s svojo lastno folklorno grupo, ki je uspešno prikazovala narodne ples.

Društvo je vzelo v zakup dvorano v Albert Parku, kjer se vsako nedeljo popoldne zbira mladina k

igranju odbojke, namiznega tenisa, šaha itd.

Največji uspeh je po zatrevanju odbornikov doseglo društvo s svojo proslavo 40 letnice Jugoslavije, s tem da je prvič v zgodovini naše emigracije zedinilo več društev v akciji.

Društvo pripravlja za bodočnost literarno sekcijo in filmske večere enkrat mesečno. Tudi v finančnem pogledu je društvo bilo uspešno, saj je začelo z nič ter sedaj razpolaga z imovino v vrednosti £110.16.3.

V novem odboru, ki je bil izvoljen po kratkem razpravljanju, so sledeči Slovenci: predsednik: Z. Romet, blagajnik: S. Žerdoner ter gg. D. Černe, V. Polanec in M. Peršič.

Pri razpravi so člani pokazali veliko zanimanje in padlo je mnogo novih predlogov o nadaljnjem delu. Med drugim je bilo odobreno, da si društvo najame stalne pisarniške prostore, kateri so mu bili ponudeni.

Društvo bo takoj s pomočjo Education Departmenta pričelo z organizacijo večernega tečaja angleščine za begunce iz Jugoslavije, na katerem bodo pou-

čevali člani društva. Prvi tečaj se bo v kratkem pričel v Footscraju; poučevala pa bo soproga pok. waterpolista I. Štakule. Predložena je bila tudi ustanovitev nedeljske šole za mladino, v kateri naj bi poučevali materinski jezik ter zgodovino in prirodoisne lepote stare domovine. Nadalje si je zadeło društvo poskrbeti, da bo informacijska knjižica o Avstraliji, katero vsako leto izda Emigration department za nove emigrante, izšla tudi na slovenskem in srbohrvatskem jeziku.

MARJAN PERŠIČ
Melbourne

ŽEPNI VENTILATOR

V ZAHODNI Nemčiji so izdelali ventilator, ki tehtaja skupno z baterijo komaj 200 gramov, zato ga je mogoče nositi v žepu. Propeler obdaja posebna mreža, ventilator pa žene navadna baterija, ki dela šest ur.

NAROČNINA ZA LETO
1959
£2-0-0

135 Waratah Street,
KATOOMBA, N.S.W.
22. 2. 59.

Cenjeni,

resnično sem hvaležna Vaši tvrdki za Arnottove Milk Arrowroot piškote. Moj Gary, ki je sedaj star tri leta, se je rodil s slabotnim želodcem. Poizkušala sem vsakovrstno hrano za otroke, vendar brez uspeha. Toda nekoč sem se spomnila, da je moja mati dajala nam otrokom vedno Milk Arrowroot biscuits in takoj nato sem začela z njimi hraniti tudi Garyja. Uspeh je bil presenetljiv; celo Garyjev zdravnik je bil presenečen. Danes je Gary lepo zrasel deček ki se tudi odlično počuti.

Vaši tvrdki se ne morem dovolj zahvaliti. Nameravala sem že delj časa, da Vam napišem pismo, kar sem poslednjič na kraju tudi storila.

Z najlepšimi željami Vam in Vaši tvrdki.

Vaša iskrena
Mrs. Yvonne Borg, s. r.

★
ARNOTTOVA
★
ŽIVEČA SLIKA

ZA KAKOVOST NI NADOMESTITVE

ATOMI DANES IN JUTRI

KAJ PRAVIJO JUGOSLOVANSKI ZNANSTVENIKI

KAKO bodo po vašem mnenju dosednji poskusi z jedrskim orožjem vplivali na dedne lastnosti človeka?

JOVAN HANDZI: Precej stara izkušnja je, da so različni žarki kot n. pr. ultra-violetni, rentgenski, kozmični in kot nazadnje spoznani, radioaktivni, za človeka, in sicer za posameznika, škodljivi. Glede dednih okvar imamo pravzaprav le izkušnje po metanju atomskih bomb na obe japonski mesti; iz poročila J.V. Neela in W.J. Shulla (1956) je razvidno, da učinek niti ni bil tako velik, kakor bi pričakovali. Odstotek rojenih spačkov niti ni zvišan, pač pa so pri 9 mesecih starih otroci našli večji odstotek razvojnih anomalij.

Po teh drugih izkušnjah, kakor tudi po našem pozitivnem znanju o biološkem dedovanju, ni pričakovati, da bi dosednji poskusi eksplozij atomskih bomb mogli povzročiti neko bistveno in trajno ali celo večajočo se okvaro za človeštvo.

Takšno mnenje opiramo na tri črtilje. Prvič, poskusne eksplozije opravljajo daleč od obljudenih področij. Drugič, radioaktivni ostanki se po eksplozijah kmalu razpršijo in s tem vedno bolj razredčijo, tako da je verjetnost, da bodo zadele plodilne celice v spolnih žlezah ljudi, vedno manjša. Tretjič, če že pride do škodljivih mutacij, se le te sčasoma spolno mešajo z individui, katerih spolne celice ne vsebujejo enakih škodljivih mutacij, se s tem tudi redčijo in končno praktično vzeto izginejo kot "voda v mivki."

V poročilih atomskih znanstvenikov, ki so zborovali v Kitzbuechelu (Avstrija), so citirali izjavo nekega sovjetskega znanstvenika, da obstoja realna nevarnost, da bo v prihodnjih petnajstih letih umrlo deset do petnajst milijonov ljudi za levkemijo, ki jo bo povzročila povečana radioaktivnost. Ali je ta bojazen utemeljena?

LEON ŠAVNIK: Levkemijo imamo zadnja leta za posebno vrsto rakovih obolenj. Njenega rastanka v splošnem ne poznamo, vemo pa, do so v zadnjih desetletjih levkemična obolenja vedno bolj pogosta. Oblika in potek bolezni je različen; pri vseh pa najde-

mo izredno visoko zvišanje števila belih krvnih teles v krvi in v vseh drugih organih. Nebrzdano in nepravilno razvijajoči se levkociti izpodrivajo in uničujejo krvotvorne celice kostnega mozga.

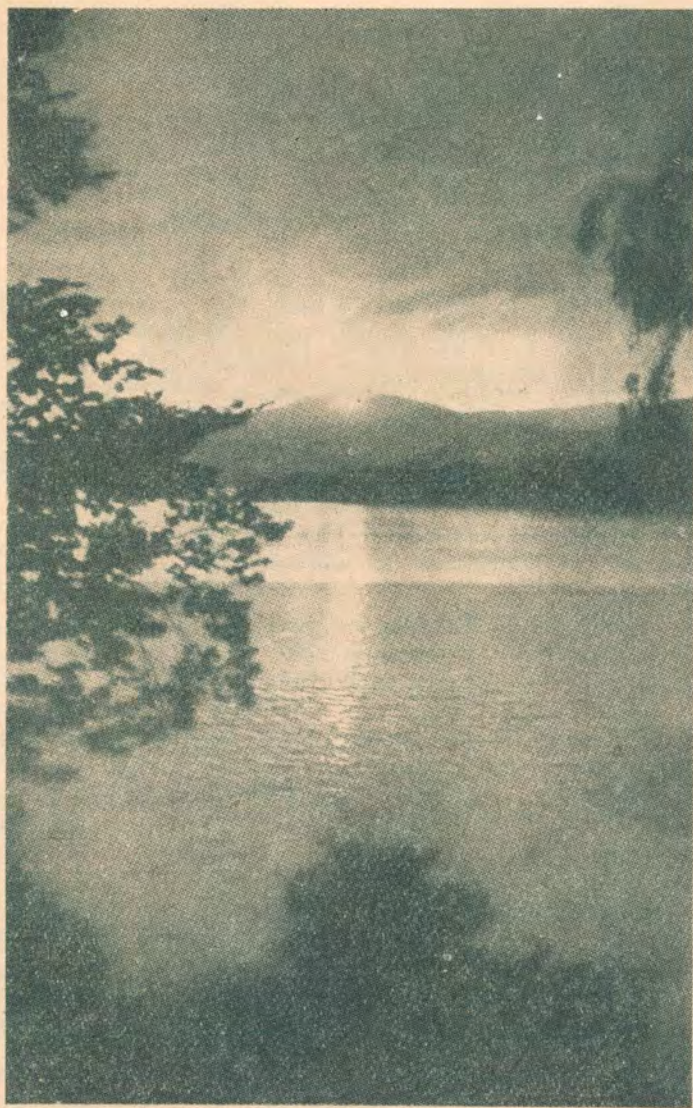
Nekateri ameriški viri zatrjujejo, da poskusi s takimi imenovanimi "čistimi" jedrskimi bombami ne puščajo v ozračju radioaktivnih snovi. Kaj menite o tem?

ANTON PETERLIN:

V navadni atomski bombi se cepi uran 235 ali plutonij 239. Vse razcepnine so močno radioaktivne, tako da imamo prav toliko kilogramov močno radioaktivnega materiala kolikor je bilo v atomski bombi urana oz. plutonija. Nevtroni pa aktivirajo tudi material, iz katerega je zgrajeno ogrodje bombe, t. j. zunanji oklep in vse mehanizme za sprožitev bombe.

V vodikovi bombi dobimo energijo iz zlivanja jedrnih snovi. Nevtroni seveda težkega vodika, pri čemer

ne nastane nič radioaktivnih aktivirajo ves zunanji plašč in ostalo ogrodje bombe prav tako kot pri navadni atomski bombi. Toda vodikovo bombo je treba vžgati in to se nam posreči samo z navadno atomsko bombo, ki najprej eksplodira in pri tem ustvari tako velike temperature, da se začnejo zlivanje težkih vodikovih jeder. Zato ustvari vodikova bomba vsaj toliko radioaktivnih snovi kot navadna atomska bomba, v resnici pa še nekaj več prav zaradi aktiviranja oklepa in ostale strukture, ki je znatno večja kot pri uranski ali plutonijevi bombi. Seveda je pa učinek vodikove bombe lahko tudi stokrat večji kot učinek navadne atomske bombe, tako da je na enak rušilni učinek okuženje z radioaktivnimi snovmi znatno manjše. Poleg tega se dajo uporabiti za zunanji plašč snovi, ki se le redke aktivirajo, tako da dobimo pri eksploziji vodikove bombe le za malenkost večjo aktivnost kot pri navadni atomski bombi.

SONČNI ZATON NAD VRBSKIM JEZEROM

FANTAZIJA IN NIŠA

UPORABIMO NIŠO NEPREHODNIH VRAT

IMATE tudi vi v vašem domu neprehodna vrata? Pravite, da jih ne uporabljate in da vam samo kvarijo videz stanovanja in jemljejo prostor. Nikar tako. Z malo domišljije in z majhnimi stroški lahko videz vaše prazne in do sedaj neuporabne niše čisto spremenite. Predlagamo vam več možnosti.

Preko vrat namestite enobarvno platneno zaveso in pred njo postavite nizko mizico z rastlinami. Poskusite in presenečeni boste, kako bo ta malenkost spremenila videz celotne sobe.

Ali pa se odločite za drugo varianto. Nišo izpolnite s policami, nameščenimi med dvema pokončnima palicama. Ne samo, da bo spremenjen videz sobe, police boste lahko tudi koristno uporabile za knjige, revije, različno keramiko in okrasne rastline.

SKRIVNOST ZDRAVIH ZOB

IZ slin skupine ljudi, katerim se zobje nikoli ne pokvari, pa čeprav jih dolgo časa ne negujejo, so zobarji univerze v državi Ohio izločili kemično snov, ki uničuje klice, katere vplivajo na kvarjenje zob. Kemične formule te snovi še niso ugotovili. Ugotovili pa so, da uničuje bakterije in preprečuje njihovo rast.

Na sestanku Društva ameriških bakteriologov je dr. Gordon Green izjavil, da je na vsakih sto ljudi približno eden, ki nima zobnega kamna. Zdaj skušajo kemiki napraviti sintetično snov, ki bi igrala isto vlogo, se pravi, preprečevala kvarjenje zob.

ZDRAVILO PROTI NEUMNOSTI

DVA neznanca sta pred neko zahodronemško vasjo spraševala otroke, ki so se vračali iz šole, po uspehih in tako izvedela, kateri otroci slabše uspevajo. Napotila sta se k njihovim staršem in jim ponudila "zdravilo proti neumnosti" v obliki tablet. Nekaj staršev je nasedlo in drago plačalo tablete. Zdaj policija išče nepridiprava, ki sta hotela živeti na račun človeške lahkovernosti.

Vratno nišo lahko izpolnite tudi s primerno omaro. Tako, ki zapolni celo nišo, ali nižjo, pri kateri spet zakrijemo vrata z zaveso ali tapetami iz papirja. V nišo lahko namestimo tudi pisalno mizo in preko vrat obesimo zaveso. Skratka, možnosti je veliko in le malo iznajdljivosti je treba.

SPANJE PODALJSUJE MLADOST

SOVJETSKI znanstvenik prof. Braines je na podlagi poizkusov na živalih ugotovil, da veliko spanja preprečuje staranje in da spanje duševno in telesno osveži in okrepi telo. Poizkuse je začel že leta 1951 na povsem "senilnem" 15-letnem psu. Že po treh mesecih je nastala vidna sprememba: pojačala se je muskulatura nog in izginjali so simptomi staranja. Kretnje so postajale lažje in pes se je zopet začel zanimati za okolico. Ko mu je bilo 21 let, je poginil pri neki nesreči.

Prof Braines trdi, da je mogoče zavreti staranje s "spalno metodo." Poudarja pa, da je za zdrževanje vitalnosti nujno potrebna tudi "aktivnost v življenju."

TELEFON V VLAKIH

VLAKI, ki vozijo med Parizom in Lillom bodo še pred koncem letošnjega leta dobili radijsko telefonsko zvezo z vso Francijo in tudi s tujino. Nedavno so delali poskuse; zvezo so lahko vzpostavili s trinajstimi deželami.

DIŠEČA LIMONA V OMARI

PRAV prijetno bo dišalo perilo ali obleka, če denemo v omaro limono ali pomarančo, v katero na gosto nabodemo dišečih klinčkov. Limona se počasi suši, ker srkajo klinčki njen sok in izpuhtevajo svoj in njen duh, ki je osvežujoč in skoraj vsem okusom prijeten. Paziti pa moramo, da limona ne pride v direkten stik z obleko ali perilom, ker lahko pusti trdovratne madeže. Najbolje je, da limono obesimo v redki mreži.

MED EROTIKO IN RELIGIOZNO SIMBOLIKO

POTEM ko je mlada pesnica Neva Rudolf prejela literarno nagrado SKA za svojo najboljšo črtico, je njeno ime stopilo v sosedje z ostalimi slovenskimi oblikovalci besede v tujini. Zasluženost prejete nagrade lahko Rudolfovi priznamo, posebno še, ker taka nagrada nudi nadaljno vzpodbudo za dopolnjevanje oblikovalnih sposobnosti, in

še, če upoštevamo, da je Rudolfova mlada, samorodna pesnica — primer trdožive duhovne sile Slovencev v emigraciji.

Mnogi, ki so skušali z literarnega stališča obravnavati vrednote ter idejno kreativno pripadnost Rudolfove, so zagrešili to napako, da so mlado pesnico — Neva je brez dvoma najizrazitejša prav v poeziji — uvrstili med katoliško literarne oblikovalce, ki jih pa Slovenci v najčistejšem pomenu besede sploh nimamo, vendar najbližji tej literarni zvrsti bo prejkoslej F.S. Finžgar, ki iz notranje religiozne doživetij podaja "vidike" za "zunanje življenje." Držalo bo, da je

bila Rudolfova globoko zunanje sugestivno zaverovana v tako religiozno poslanstvo in je taka tudi zavestno hotela biti. Toda . . . ljudje, žal, nismo to, kar bi sami želeli biti!

Prvi in najvažnejši predpogoj, da postaneš umetnik ki z religioznimi "vidiki" katoličana slika življenje, je, da si definitivno našel samega sebe in se pri tem notranje umiril; da ne rineš s komolci naprej skozi "tostranska" čustva v iskanju dozdevno novih resnic ali spoznanj, ki si jih že moral bil najti.

Ljubezensko razočaranje ki ga je Rudolfova kot dekle doživela tukaj, je v njej vzbudilo neugnano željo po izpovedi svojih notranjih bolečin tembolj ker se je skoraj sočasno borila z alternativo, naj ubeži tem čustvom ter išče novega pristana. V tem valovanju čustev ter Nevinem prirodnem nagnenju za pripovedovanje, je iskati najmočnejši faktor, ki je bil gonilna sila njenemu ustvarjanju. Zato so več ali manj vse Nevine pesmi izraz neugnanega, neutesenega hrepenenja po ljubezni, katero pa je napajala in prepajala z religiozno simboliko, zjemajočo iz vrelcev vzgoje,

še več pod vplivom "zunanega sveta." I kot pesnica i kot bitje je bila Neva premislila, da bi bila dozorela za drugačno, globlje podoživeto religiozno čustovanje in tudi ustaljeno idejno oblikovno tvornost.

Stilistično, če odmislimo Nevino religiozno simboliko, so njene pesmi zelo bližnje poezijam sodobne slovenske pesnice Ade Škerlj, živeče v domovini.

Obe zajemati iz enakega vrelca. Za obe je značilna neutrušena sla po ljubezni, le da je Ada nekoliko grenkejša — ostala je vdova — a čistejša v podanju metafor. Prav tako se vidno opazi, da je Nevina barvitost jezika bledejša ter da metrum še ni popolnoma izglajen. Moti tudi nekoliko "prevroče" erotično čustvo, ki se še v isti pesnitvi prepleta s simboli svetih oseb: Jezus, Marija, Križani . . .

Vse to ustvarja vtis, da mlada pesnica ni notranje umirjena in voljna vdano prenašati to, kar ji je namenjeno; nikjer hladnega "sprejemanja," čeprav bi upravičeno pričakovali že zaradi vdanosti simbolizmu kateri je pri Nevi vselej izhodišče.

Z vstopom v zakon, v katerem bo brez dvoma

globlje zajemala iz življenja, pa se bo odločilo, v kaj bo Neva dozorela. Žal njeno hotenje ne bo moglo do izraza, ker se je odločila za tja, kjer bo hočeš nočeš morala pozabiti na svojo muzo ter poslanstvo, kakršno bi lahko vršila v svobodnem svetu.

Košček njene ljubezni do rodne Krasa ter njen čisti idealizem, ki ga je bila trosila med nami v času grozečega nagibanja vpraktični materializem, pa bo z njenimi pesmicami vendarle ostal med nami, čeprav je z najnovejšim korakom — vrnitvijo v Jugoslavijo — praktično "dezertirala" od svojega postanstva.

NAROČNINA

ŽARA:

£2-0-0

Coronet Studio

56 Gt. NORTH ROAD, FIVEDOCK
TELEPHONE: WF 7520

Zvečer: Henry Studio,

62 Harold St., Matraville N.S.W., Tel.: FJ 8683

Obrnite se na nas, kadar potrebujete poročne, krstne ali portretne fotografije.

Priporoča se dalmatinski rojak MIRO SILA

DOPISUJTE!

Uredništvo ponovno vabi vsa društva, ustanove in posameznike, da nas obveščajo o slovenski dejavnosti in družabnosti po širni Avstraliji. Samo z mnogimi dopisniki, bo ŽAR lahko prinašal novice iz našega življenja po vsem kontinentu.

Naj poudarimo, da so dopisi brezplačni, kar pa je namenjeno kot oglas, stane 10/- za inch v stolpcu.

Pomagajte nam pri združevanju Slovencev v tujini!

JANKO KERSNIK:

Ciklamen

"Ah, glejte, glejte, gospod doktor; Bole ima zopet novo krasotico v svoji družbi; to vam je pravi don Juan! In ta Megla je že zopet poleg!"

S temi besedami opozori glavar Hrasta na prišelce. Le-ta se hitro obrne; srce mu je utripalo, in da bi ga kdo opazoval, bi bil dejal, da mu slabo prihaja: tako je obledel.

A ohrabil se je naglo.

"Kaka sorodnica morda!" reče tako mirno, kakor mu je bilo možno.

"Ni verjetno! Dozdaj nismo še čuli o njej šepeta glavar; 'le potrpi, kmalu bova zvedela.'"

Bole je bil ponudil Katinki roko ter je stopal na čelu svojim ljudem. Oči vse velike družbe so bile s silno radovednostjo uprte v prelepo tujko; nekateri so jo že poznali. Megla pa je z ostentativno zgovornostjo korakal na njeni strani ter pripovedoval, kako izvrsten je bil pečeni janjec, ter da obžaluje, da ji ga ne more več ponuditi, zakaj še premalo ga je bilo. Zato jo bo pa umetaljni ogenj za vse odškodoval.

Katinka ni posebno pozorno poslušala svojega soseda. Težko sapo je imela, in Bole je v mislih, da ji je pot prestrma, hotel za trenotek počiti. Toda one je silila dalje.

Zdaj so bili pri glavarjevih; Hrast je stal malo v ozadju in Ilovka ga še ni bila ugleдалa, akoravno je zrla vedno, pa le navidez malomarno na vse strani.

Predstavljanje se je vršilo kratko, običajno, in zdaj je prišel tudi Hrast na vrsto. Rdeč je bil naenkrat v lice kakor kuhan rak.

"To je pa moj stari prijatelj, doktor Hrast,

advokat tukaj v Borju," je dejal veselo Bole ter potem obrnivši se k onemu nadaljeval: "Gospa Ilovka!"

Doktor se je skoraj nerodno priklonil, pa ni se upal pogledati predstavljene mu Katinke. Rekel tudi ni ničesar.

"Ah, doktor Hrast!" de je le-ta z melodioznim glasom, in lehak smehljal ji zaigra na ustnih; "pa vi vendar niste oni doktor Hrast, ki je bil pred več leti koncipient pri mojem stricu na Dunaju?"

Doktor bi bil skoraj dejal: "Da, jaz sem oni!" pa spomnil se je še o pravem času, kako neumen bi bil tak odgovor; in zvit je bil tudi ta doktor.

"Ah," je dejal naglo in začudeno, "milstiva, vi vendar niste gospica Katinka —"

"Zdaj seveda ne več! Pa bila sem nek-daj!" de je ona s smehom ter ponudi Hrastu svojo belo roko.

Podala sta si — ona njemu svojo mrzlo, skoraj ledeno, on nji svojo vročo roko. A stisnila si jih nista.

On ni vedel, kaj se godi z njim, ni vedel, kaj namerava Katinka; ta ton, ta lehkostna veselost in ta mrzla, ledena roka! Kaj pomeni vse to? Pa zdaj je bil že sredi reke in plavati je moral — pa ne proti bregu do vrbovja, kjer bi se bil prijel za šibino, ne, ne; plavati je moral sredi reke, naprej, le naprej; kam — tega sam ni vedel; spustil se je po burnem toku

— le naprej, naprej in le — na površju četudi sredi penečih valov.

Bole je spremljal njo dalje proti središču vse družbe, kjer so sedele druge gospe, in Hrast se je nehote obrnil za njima. Pa niti dveh korakov ni storil, kar ga ustavi Boleška.

"Ah, gospod doktor, ste li še med živimi?"

Govorila je to z malo zlobnim rasmehom; za njo pa je stala Elza ter si malomarno pahljala lice. Hrast je poizkušal postati jako ljubezniv; opravičeval se je, izgovorjal z obilimi posli ter Boleški ponudil roko, da jo pelje za drugimi; Elza pa je poklicala svojo gojenko. "Vi poznate to gospo Ilovsko?" vpraša radovedno Boletova soproga.

"Videl sem jo v družini svojega šefa; a poznal bi je ne bil več, ko bi jo bil srečal," se je lagal oni.

"Čudno! Vi imate vendar boljši spomin za krasotice, nego marsikdo drugi," se šali Boleška.

"Tedad ni bila tako krasna," izusti on naglo, pa takoj hitro popravi: "No krasna — krasna? To ni pravi izraz — in sodba o ženski krasoti tudi ne more biti lahko objektivna."

"To se pravi: vi imenujete one krasne, ktere vam prirastejo k srcu — in ha, ha, kaj menite, da od vas pričakujemo objektivne sodbe o tem predmetu? Prejšnji vaš izrek je ravno zato, ker mu sami odrekate objektivnost, jako važen in pomenljiv."

(Nadaljevanje sledi)

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

SKA IZ ARGENTINE je obhajala 20. februarja petletnico svojega obstoja. Že od vsega začetka je bila zamišljena kot kulturna ustanova za vse Slovence v zamejstvu. Torej je vseslovenska in raznodržavna.

Ustanovljena pa je v Argentini pač zato, ker se je tja pred leti zateklo največje število slovenskih umetnikov. Čeprav so danes v drugih deželah slovenska raselja po številu močnejša, ne kaže, da bi bilo dobro prenesti njen sedež na drugo mesto iz organizacijskih ozirov.

Tisti, ki redno čitate naše časopise, ste prav gotovo že večkrat opazili oglase, ki priporočajo nakup publikacij SKA. Ker pa samo oglaševanje teh knjig v časopisih ne more vzbuditi dovolj velikega zanimanja pri bralcih za to organizacijo, je želeli, da se z delom SKA поблиže spoznajo.

Člani, sodelovalci in prijatelji SKA v Argentini so pristali različnih smeri v umetnosti, med sodelavci pa ljudje različnih prepričanj in struj. More pa pri tej organizaciji sodelovati vsakdo, ki zahteva, obenem pa tudi pri drugih spoštuje svobodo. Z ozirom na naše razmere je najvažnejše poudariti, da Slovenska Kulturna Akcija v Argentini ne posluje v senci nikakršnih političnih ali verskih organizacij.

(Glas SKA 15.12.1958). Prav gotovo vas bo presenetilo dejstvo, da je med 17 avtorjev izdanih knjig iz Argentine le 9. Najbolj "argentski" je znanstveni zbornik "Vrednote." Od 17 avtorjev jih živi v Argentini 11 (Buenos Aires.)

Letos izide peta knjiga "Vrednot" — "Zgodovinski zbornik." Uredil Marjan Marolt, določen izključno gradivu iz slovenske zgodovine.

Marjan Marolt, ki se je l. 1955 v svojem 56 letu prvič predstavil slovenskim bralcem z romanom "Zori noč vesela" je po poklicu umetnostni zgodovinar z Vrhnike pri Ljubljani.

Najmanj "argentska" je kulturna revija "Meddobje." V njem je doslej sodelovalo 53 avtorjev, od teh jih živi 25 v Argentini, 7 v ZDA, 5 v Italiji, 4 v Trstu, 2 v Kanadi in: po 1 v

Angliji, Avstriji, Avstraliji (Neva Rudolfova, ki je sedaj v Jugoslaviji, Belgiji, Franciji, Japonski, Španiji in Švici).

Urednika "Meddobja" sta pisatelja Ruda Jurčec in Zorko Simčič.

Jurčec je pisec uspelega "Ljubljanskega triptiha." V mladosti je študiral diplomacijo in časnikarstvo, obenem pa je postal eden naših najboljših poznavalcev slikarske in plesne umetnosti in z vztrajnostjo sledi sodobni literaturi.

Sourednik "Meddobja" je Zorko Simčič, mladi pisatelj, ki je bil prva poveljna leta v službi na tržaškem radiju in je s svojo nenavadno novelo "Človek na obeh straneh stene" stopil v vrste pisateljev na mednarodni ravni.

SKA izdaja tudi štirinajstdnevnik "Glas," (Buenos Aires) s katerim vse svoje prijatelje in člane in redne naročnike publikacij SKA točno in redno obvešča o delovanju in načrtih SKA. o vseh večjih kulturnih dogodkih doma in v zamejstvu... in o svojih težkočah, s katerimi se mora boriti kot vse druge naše organizacije; razen tega pa ima SKA šest odsekov: filozofski, literarni, gledališki, zgodovinski, likovni in glasbeni.

Samo v štirih letih je SKA dosegla 25 knjižnih izdanj, kar je za slovensko knjižno založbo v tujini izredno lep jubilej. Slovenski begunci, kjerkoli na svetu smo, moramo biti ponosni na to svojo organizacijo, ki ustvarja za nas vse na čast domovini. Delo SKA je živo potrdilo idealizma, vztrajnosti in požrtvovalnosti njenih sodelavcev in ustvarjalcev.

Neprenehoma poudarjamo, kako velikega pomena je naš tisk v tujini. Med najbolj delovnimi in plodovitimi je ravno slovenska emigracija. Najvišjo stopnjo delovanja pa je dosegla Slovenska kulturna akcija v Argentini z največjim naporom, vztrajnostjo, ljubeznijo do matere zemlje in z vero v dobre ljudi. Teh pa na žalost ni veliko! S pomočjo podpornikov, ki so delo SKA razumeli, je ta dosegla svoje peto leto. Listi, revije in kritiki so pomagali z nasveti in besedo.

Marsikaj bi izostalo, ako bi ne bilo kadra ljudi, ki so stalni naročniki publikacij SKA. Mecen so priskočili na pomoč zlasti v prvih letih. Po mnenju SKA so vztrajni, redni naročniki in plačniki že tudi mecen, saj si mnogi morajo prikrajšati, da morejo ostati zvesti naši lepi besedi. V emigracijo je moral z doma največji odstotek ljudi, ki si je ravno zaradi svoje duhovne orientacije izbral življenje v svobodi. In ravno tem slojem se ne godi najbolje. Kljub vsem grenkim izkušnjam v borbi z materializmom tuje ravno ti ljudje ostajajo zvesti svojim idealom in vztrajno doprinašajo žrtve za obdržanje naše besede.

Da bi založba SKA mogla še nadalje uspešno delovati, ji je potrebno pridobiti najmanj 100 novih naročnikov.

Seveda bi bilo želeli, da SKA pošlje svojim prijateljem v Avstralijo čimveč tiskovin, da jih razdele družtvom in znancem.

Glavni poverjenik za publikacije SKA g. dr. Zvonimir Hribar, 970 Curlew Cres., Albury —, tudi ne more vsega sam storiti. SKA naproša vse svoje prijatelje, naj s skupnimi močmi in: vsak po svojih zmožnostih poskušajo pridobiti novih naročnikov in zato prav lepo prosim vse tiste, ki se žele bliže spoznati s to našo vseslovensko kulturno organizacijo in postati redni naročniki publikacij SKA naj se obrnejo pisмено na glavnega poverjenika, ki bo vsakomur prav rad dal podrobne informacije.

Saj vendar ni mogoče da naš življenj v Avstraliji ni zmožen dati vsaj 10 novih rednih naročnikov založbi SKA, da bi ta mogla nadaljevati svoje visoko kulturno delo.

PAVLA MILADINOVIC

★

DROBNI NASVETI

Če se prismoji mleko, moramo posodo pol ure kuhati v lugu. S tem dosežemo, da se mleko v istem loncu ne bo več prižgalo.

Nvlonske ščetke za lase čistimo vsak teden v mlačni milnici. Dno ščetk izpiramo z drugo ščetko. Tudi izpiramo v mlačni vodi.

TO PODJETJE JE SEDAJ MOJE, ZAHVALJUJOČ D.&I.

FINANCE NA RAZPOLAGO

Mi vam lahko preskrbimo finančno pomoč — po možnosti preko pooblaščenih agentov — v zvezi nabave vseh vrst podjetij s prodajo na drobno. Ni razlike za milk bar, delikatese, špecerijo, kenfekcijsko trgovino, prodajalno s sandwichi, mešano trgovino, gostinsko hišo, stanovanja itd.

VSI POSLI SO STROGO ZAUPNI IN ZASEBNI
TELEFONIRAJTE NA BW 4521 ALI PA PISITE

DEPOSIT & INVESTMENT

COMPANY LIMITED

Centralna pisarna:

74 Castlereagh Street, Sydney
18 City Road, Sydney
190 Church Street, Parramatta
Church Street, Wollongong

Naslova v Melbourneu:

308-311 Little Collins Street, Tel.: MF 8980
349 Swanson Street, Tel.: FB 3900

THE AUSTRALIAN WORKERS' UNION

- ★ Skrbi za čez dvesto odredb in industrialnih sporazumov v državi N.S.W.
- ★ A.W.U. ima kot svoje pravne zastopnike poznano tvrdko Carroll & O'Dea.
- ★ A.W.U. se bori za svoje člane, ki ne prejmejo plač kot jih predpisuje zakon. A.W.U. se bori pred sodiščem za na delu poškodovane člane. Vabimo vse člane A.W.U., da se obračajo na nas na naslov:

238 Castlereagh St., Sydney

C. T. OLIVER, tajnik

Telefon: MA 9367

Ako želite poklicati v Avstralijo očeta, mater, brata, sestro ali svojga dekleta,

potem se mirno obrnite na, v teh zadevah izkušeno firmo

DR. JURE KOCETA

(G.P.O. Box 670, Perth, W. A.)

OTROCI IN MI

"NAŠ Mišo še vedno sesa palec!"

"Tonka ima že 12 let, poseda v kotu in grize nohtel!"

"Le kako bi odvadili otroke teh grdih navad?" vprašujejo starši.

Med grde navade prištevamo sesanje prsta, grizenje nohtov, samozadovoljevanje itd. Starši žele na tak ali tak način odpraviti te navade pri svojih otrocih. Morda jim v nekaterih primerih uspe, največkrat pa navada izgine, pojavi pa se druga...

Pri vseh primerih "grdih navad" se moramo zavedati, da so te navade le simptomi raznih čustvenih motenj!

Ritmični gibi pri raznih navadah otroka potolažijo, nekateri mu postanejo zelo prijetni, drugi pa ga spominjajo na detirski leta. Te navade se običajno manifestirajo ob žalosti, osamljenosti ali boleznih. Mnoge starše predvsem vznemirja pri otroku "sesanje palca." V največjih primerih otrok sesa zaradi tega, ker nekaj pogreša. — Sesanje palca imenujemo tudi — nadaljevanje dojenčkove dejavnosti. Posebno matere vedo, da po odstavljanju prste otrok sesati prst, drug predmet ali pa zahteva dud. Naše matere mnogokrat prav v tem obdobju posvečajo otroku premalo pozornosti. Otrok je prehitro odstavljen in ničesar ne dobi v zamenjavo: Torej pogreša nekaj, kar je zanj zelo važno!

Največkrat da mati otro-

ku nekaj barvastih kock in s tem naj se otrok igra ves popoldan. Toda naš malček se bo nekaj časa igral — nato pa bo pričel gledati v zrak in sesati palec.

So primeri, kjer otrok sesa palec, ker je lačen, truden, lahko pa zato, ker so starši pretirano strogi in otrok živi v napetem družinskem ozračju. Sesanja ne bomo odpravili s kričanjem, niti s kaznovanjem. Potrebno je poiskati vzroke in jih odpraviti.

Zelo tudi vznemirja starše "grizenje nohtov." Zanimiva je ugotovitev, da se grizenje nohtov navadno pojavlja pri starejših otrocih, ki so nervozni, fizično slabše razviti, anemični itd. Ti otroci se izredno hitro utrudijo, radi jokajo, so razdražljivi in včasih tudi kljubovalni. Najmanjša čustvena reakcija včasih povzroča živčno napetost — sprošča pa se v tem, da pričinja otrok gristi nohte, ali s prstom zavijati lase.

Živčna napetost nastane tudi v primerih, ko se otrok pri igri ne more razživeti. K tej navadi se bo zatekel otrok, ki živi pod pretirano strogim nadzorstvom, ali pa bojazljiv otrok.

Zavedati se moramo, da v človekovem življenju igrajo veliko vlogo navade, katerih smo se navzeli v precejšnji meri že v zgodnji mladosti. Pri pridobivanju navad igrajo odločilno vlogo tudi starši. Starši namreč pogosto dopuščajo, da se njihovi otroci zavedno ali nezavedno oprimejo slabih navad.

Kadar vas boli križ

KDO od vas se ni vsaj enkrat zbudil z bolečino v križu? Če to ni vaša stalna bolezen, potem pomaga malo telovadbe, da si zopet okrepite križ in hrbet in si olajšate bolečine. Pa tudi pri kroničnem obolenju vam lahko pomagajo naslednje vaje, le da se morate poprej posvetovati z zdravnikom. Zdaj pa poskusite:

1. Vaja: Sedite na odejo in si položite obe roki na križ. Z dlanmi potem rahlo drgnite po križu gor in dol.

2. Vaja: Ležite na hrbet in oprite noge ob steno. Nato počasi dvigajte vrhnji del telesa. Ko ste se dvignili, se vzravajte, nato pa se spet počasi vrnite v prvotno lego.

3. Vaja: Ležite po dolgem, tako da boste imeli obraz zgoraj, pod glavo pa podložite blazino. Pritegnite eno nogo s kolenom k prsim, druga pa naj leži s celim podplatom na tleh. Nato zamenjajte nogi. Pri tem naj pomagajo roke.

Vse vaje večkrat ponovite.

Onare, iz katerih zaudarja slab duh, očistimo na prav enostaven način. V omaro postavimo v posodici dišečo kopalno sol.

Krtače za obleke, ki so se omeščale, potopimo v raztopino galuna. Ročaj namažemo z oljem in odrgnemo z volneno krpo.

ZA SLOVENSKI DOM

NAPOČIL je izredno važen treutek, ko se moramo prebuditi iz dolge in hude dremavice ter plahega oklevanja: odločiti se moramo za nakup doma, ki naj bo središče vsega našega kulturnega, družabnega in socialnega življenja, za ognjišče, okrog katerega se bodo zbirali vsi Slovenci iz bližnje in dalnje okolice.

Sydneyski Slovenci si moramo zdaj priboriti dom, kjer se bodo shajali stari in mladi, kjer se bodo lahko učili, brali, igrali, peli in se veselili. Imeti moramo dom, kjer bomo lahko tehtali slovenske zadeve in potrebe, kjer bomo vestno prisluhnili vsem duhovnim in telesnim željam in tegobam osamljenih in oddaljenih rojakov ter jim pomagali z vso močjo. Imeti moramo krov, kamor lahko gremo na zabaven oddih, kjer lahko sprejememo naše fante, ki trdo garajo po vsej avstralski zemlji in bi se radi kdaj spočili v naši sredi. Imeti moramo streho, pod katero se lahko zatekajo nanovo došli Slovenci, ki prihajajo zdaleč in iz začasnih tisk ne vedo poti ter včasih obupujejo.

Imeti moramo slovenski dom, ki bo verna podoba celotne omike in izročila naše drage domačije.

KRI NAŠE KRVİ

Prazna prevara je, če misliš, da ti skupen dom ni potreben, da so ti tvoji rojaki odveč, da si sam lahko kuješ svojo življenjsko usodo tu na avstralskih tleh, da lahko pozabiš na svoj jezik, svojo domovino in vse, kar te je kdaj vezalo nanjo. S tem bi le samega sebe slepil ter vede in hote dušil notranji glas, ki ti venomer šepeče, da si navse-

zadnje le člen slovenske skupnosti. Zaman bi bilo tvoje početje: ne moreš si vselej in povsod tajiti, da si kri naše krvi.

Zato moraš verjeti, da boš le v trdni slovenski skupnosti in v pravem slovenskem domu našel vsaj trohico tistega, kar boš sicer v tujini s trpkostjo bolečino in brez upa iskal.

Če pa hočeš siloma zatreči ta nostranji opomin, si podoben mlademu neizkušnemu pastirčku, ki je nekega lepega jutra na paši odkril nov vrelec: najprej veselo strmi v čisto kipečo vodo, ki vre iz tal. Gleda in gleda to majhno čudo, nato pa ga hipoma premami otroška nagajivost. Rad bi udušil curek ter z dlanjo pokrije vrelec. Ko pa vidi, da mu voda vendarle znova prikipi izza prstov, si skuša pomagati še z drugo dlanjo. Ko tudi to ne pomaga, si nagrebe prsti in hoče vrelec zamašiti. Ne gre in ne gre: vrelec si venomer najde nov izhod.

In tak je večni zakon narave. Glasu krvi se ne moreš izmuzniti, v srcu in v mislih se boš vedno vračal tja, kjer si se prvič resnično zjokal in kjer si se prvič resnično nasmehnil; vračal se boš tja, od koder si prišel.

Pa bo še kdo porekel: "Tolikokrat smo že poskušali, da bi si ustvarili tak slovenski dom, a zmeraj ni bilo nič!" Na ta tehtni ugovor naj odgovorim spet s kratko primero.

V smrekovi hosti, dva pednja od mravljišča, so štiri mravljinici naleteli na mrtvo gosenco. Brž so se spravili na delo, da bi jo zvelikli domov za slastno gostijo. Sprva sta dve mravlji vlekli v eno, drugi dve pa v nasprotno stran. Go-

senica se ni premaknila. A mravlje so bistré živalce.

Kmalu so vse štiri potiskale težki plen v isto smer. Zdaj se je gosjenica premaknila, a le za milimeter. Tedaj so se mravlje s tipalkami nekaj pomenile in brž odhitele v mravljišče. Hip nato se je usulo iz majhne kope na stotine delavk ter se z vso ihto lotile gosjenice in jo kmalu zvalele do domačega ražnja.

Resnico v tej primeri so dodobra dognale mnoge druge narodnostne skupine v Sydneyu. Če bi ti lahko naštel, kaj vse so doslej v Sydneyu že ustvarili Hrvati, Srbi, Poljaki, Litvanci, Rusi, Ukrajinci, Grki, Italijani, Nemci itd., bi gotovo debelo gledal. Njihovo delo raste z dneva v dan. In kje smo mi?

ŽRTEV IN NAGRADA

Za novi dom, je potrebno nesebično sodelovanje vseh. Za novi dom je potrebna žrtev. Saj veš, da se je domala vse, kar je lepega in dobrega na svetu, rodilo v žrtvi. A naj te ta beseda ne greni! Naj ti ne zbuja občutka, da nekdo skrivoma streže po tvojem žepu. Kar boš rad dal, ti bo do virarja povrnjeno, to moraš verjeti, a vrh tega boš v slovenski skupnosti dobil stotero poplačano, tudi to moraš verjeti!

Gotovo si že bral, da se je v okviru Slovenskega društva v Sydneyu ustanovila delniška družba, ki ji bo prvenstvena skrb, da kupi slovenski dom. Vsak od njih ne zmore nič več in nič manj kakor ti. Pomagaj še ti: zagrabi pri kolesu in videl boš, kako bomo s skupnimi močmi speljali voz na lepo, čisto in svetlo pot!

LUDVIK KLAKOČER

£ 1000
ZA DOM V SYDNEYU

Prizor s seje odbora Slovenskega društva Sydney 2. junija zvečer, ko je društven blagajnik g. Marjan Kovač izročil predsedniku društva in prvemu direktorju družbe "Slovene Dom Pty Ltd" g. Janezu Perku ček za £1000, kar predstavlja društveno delnico v novo osnovani družbi, ki ima nalogo, da kupi slovenski dom v Sydneyu. Z leve na desno: Gdč. Antonija Vodopivec, g. Alojz Sevnik, ga. Vlasta Cergol, g. Mitja Kušar, predsednik g. Janez Jerko, g. Marjan Kovač in g. Karel Dolenc

SLOVENSKA DEJAVNOST V AVSTRALIJI

PET LET DELA S.K.M.

V NEDELJO dne 7. junija t. l. je bila v dvorani St. Brigid's Church Hall v Carltonu V. redna skupščina SKM. Skupščina je bila jhnega odziva članov razprvotno sklicana že pred meseci pa se je radi premavila le v članski sestanek, na katerem so nevezano razpravljali o delovanju SKM.

Tokrat se je na lepo tiskano vabilo odzvalo več članov, tako da je za take funkcije zelo primerno cerkveno dvorano v Carltonu napolnilo okoli sedemdeset oseb.

Potek skupščine je na lep domač način vodil g. Lauko starejši, medtem ko je sestavo zapisnika prevzela ga. Šajnovič.

Na prvem delu sporeda so bila poročila dosedanje uprave kluba. Kot prvi je na splošno orisal delo kluba v preteklem letu bivši predsednik g. M. Oppelt. Njemu je sledil s tajniškim poročilom g. J. Novak. Njegov

govo poročilo je vsebovalo v glavnem statistične podatke o notranjem delu odbora, o številnih sejah, dopisovanju z ostalimi prijateljskimi klubi, predvsem s kluboma v Brisbane in Geelongu ter o spremembah v članstvu odbora. Povedal nam je, da je v pretekli poslovni dobi zapustilo odbor pet članov, na njih mesto pa je bilo sprejetih sedem drugih. Prav tako je poudaril tudi ogromno delo, ki je bilo izvršeno z rednim izhajanjem "Vestnika," katerega razpošiljajo sedaj tudi na druge kontinente, in katerega uredniki so bili: K. Kodrič, C. Kovačič in kasneje tajništvo.

Blagajniško poročilo je bilo podano na kratko in jedrnat.

V glavnem so poslušalci lahko ujeli sledeče števila, seveda nepopolna: Izdatki za "Vestnik" so bili £69, za socialno pomoč £26, večer prirejen za odbor in povabljeni člani v lokalu "Moulin Rouge"

£69. Čisti letni dobiček je bil £77.14.3. V blagajni je bilo ob zaključku poslovne dobe £887.

Načelnik članstva, simpatični g. L. Jauk je bil v svojem podajanju mnogo bolj razločen in glavne številke v njegovem odseku so sledeče:

287 PLAČAJOČIH ČLANOV

Vpisanih članov SKM je 450, od teh je plačalo članarino 287, ostalih 163 pa jo še dolguje. Prirastek članstva v zadnjem letu je bil 187 članov. Za socialni odsek je podal poročilo č.g. pater Bazilij. Dejal je, da mu je težko podati točno poročilo, ker je funkcija v klubu često tako povezana z njegovim poklicem, da je le težko napraviti mejo med obema. Iz njegovih podatkov smo razvideli, kakor nam je itak vsem Slovencem v Melbourneu dobro poznano, da je bil p. Bazilij vedno tam, kjer

je bilo treba priskočiti bratu ali sestri na pomoč, pa naj bo to v tem ali onem svojstvu.

Gospod S. Košir je podal poročilo za kulturni odsek, ki je v preteklem letu pripravil razstavo na Royal Showu, nastop na prireditvi Vincencijeve konference, udeležbo pri Moombi ter končno krono uspeha igre: "Stari grehi." Na žalost udeležba na predstavi "Starih grehov" ni bila kot zaželeno in tudi gostovanje v Adelaidi radi nesoglasja pri financiranju gostovanja ni prišlo do uresničitve.

Dramska skupina je izgubila zelo dobro moč z odhodom ge. T. Verbičeve v Kanado, vendar je kljub temu sklenila nadaljevati s svojim delom in pripraviti nekaj, kar bi bilo zanimivo tudi za publiko drugih narodnosti, posebno avstralske. G. Košir, kot je izjavil, ima v mislih velikopotezni načrt za uprizoritev enega del W. Shakespeara.

Za gospodarski odsek je

podal poročilo g. M. Hartman in in je bilo kaj hitro razvidno, da klub ne bi mogel zaupati svoje imovine bolj skrbnim in vestnim rokam.

£2750 ZA DOM V MELBOURNU

Največ odobravanja pa je izzval g. Lauko, ki je v svojstvu račelnika odseka za Slovenski dom v Melbourneu povedal, da je zbirka za dom dosegla £2750. ds. 4d. Od tega je bilo pri posameznikih nabrano okroglo £1485, hranilniki so prinesli £118, klub pa je dodal dobičke z zabav in izletov v vrednosti £1146.

Za nadzorni odbor je g. F. Benko izjavil, da je po članskem sestanku, ki je bil pred meseci, nadzorni odbor imel še eno sejo in da je ugotovil da so vse blagajniške in tajniške knjige v popolnem redu.

Po razrešnici odboru je bil prečitan predlog, za imenovanje v Kanadi bivačnega člana društva. Predlog je bil soglasno in z navedenjem sprejet.

(Konec str. 10)

ZDRAVNIK KOPITARJU

Cenjeni,

rekel bo ta ali oni: "Le cev-lje sodi naj kopitar. Nisi literat, nisi politik pa se le drzneš pomoliti nos v razpravo, ki nima nobene zveze s tvojo medicino." Ce je tako, mi oprostite, vendar sem odločno drugega misljenja kot Pavliha iz Melbourn.

Na tihem sem se veselil članke o moji malenkosti in bil hvalezen ZAROVEMU uredniku, ko opazim na sosednji strani globoko zaljive verze na račun Neve Rudolfove.

Ali smo Slovenci tako plitki in tako grobi ter nevhvalezni, da ne cenimo svojih vzorov? Komu dolgujemo svojo kulturo, ce ne pesnikom, pisateljem in umetnikom? Morda jo dolgujemo melbournskemu pisunu?

Nevo je gnalo v domovino srce ne pa Parnasus ali pa drugi izmi, vsaj dokler ne moremo dokazati nasprotnega.

Globoko sem prepiran, da se mojemu mnenju pridružuje večina trezno mislečih Slovencev v Avstraliji in da ni med nami cloveka, ki ne bi obsojal cinicno nesramnost Pavlihe iz Melbourn.

Neva je iskala svojo lastno srečo, ne da bi pri tem škodila interesom svojega naroda ali pa prodajala svoja nacela.

Prilagam naslov slovenske družine iz Melbournea in sem jih ze obvestil, da jim posljete ZAR.

Upam, da Vas v Sydneyu ne zebe. Pri nas je prav spehasta slana vsako jutro — v pipah pa led.

Dr. MIHAEL COLJA
Bogan Gate, N.S.W.

JAVNA TRIBUNA

"Stanu se svojega spomni . . ."

Pridružujem se misljenju g. Vospornika v zvezi z izdajstvom Neve Rudolf. Pesniki in pisatelji so med našim narodom bili bolj spoštovani kot med drugimi narodi, včasih popolnoma neupravičeno. Kot taki se morajo zavedati moralne odgovornosti, ki jo imajo pred ljudmi. Kot je Preseren pel: "Stanu se svojega spomni, trpi brez miru . . ."

Nekateri mislijo, da bi se moral avtor satire podpisati in mu zaradi tega zamerijo. Vedno je bila navada, da se avtorji saljivih pesmi in satir podpisujejo samo s psevdonimom in ne vem, zakaj bi morala biti tokrat izjema. Vsekakor je bila pesem objavljena v časopisu in uredništvo ve za ime, kar je gotovo bolj pogumno kot pa anonimna pesmica, ki je bila v tej zvezi poslana nekaterim po postu.

Zamerim pa uredniku, da ni objavil celega soneta. Tudi je spremenil originalni psevdonim, ki se je glasil "Reva Nudel," ki je vsekakor bolj duhovit kot "Pavliha." Tudi bi se je ime "Reva Nudel" dobro prijelo.

Govorjenje o vzvisenih custvih, ki so Nevo privedla do odpadništva, je pa ze malo prevec osladno. G. ing. Gabrsek je eden tistih hlapcevsko navdahnjenih intelektualcev, ki danes živijo dobro v Beogradu na račun slovenskih zuljev. Kot je ze g. Vospornik omenil, mora biti pri režimu zelo dobro zapisan, da ni s svojim dejanjem tvegala položaja in da poleg tega lahko pride v Trst s potnim listom, ko morajo tisoči preko

meje na skrivaj, ponoci in niti ne vedo, kako jih bodo sprejeli.

G. ing. Gabrsek je tipičen predstavnik tiste gnile inteligence, ki s svojim hlapčevstvom režimu daje narodu slab vzgled. Zaradi takih ljudi je danes med Slovenci tako malo zaupanja in ponosa. Kako naj preprosto delavec kaze vec zavednosti, ce intelektualci prodajo svoja nacela za položaj. Ne vidim, zakaj bi ga morali castiti, ce včasih na skrivaj pozdravi z "Bog zivio," da se ne bi zameril tistim, ki bodo mogoce imeli besedo, ce se kaj preobrne. To samo se bolj dokazuje pomanjkanje vsake hrbtnice.

V. MENART
Sue City, N.S.W.

Cenjeni,

narocena sem na oba slovenska lista v Avstraliji. Lahko Vam recem, da precitam vse od prve do poslednje vrstice. Zelo rada sem vedno citala tudi dela Neve Rudolfove, ko je pela o domovini, Krasu in o avstralskem vetru. Zelo pa mi je bilo zal, ko sem zvedela, da se je odlocila za vrnitev v Titovino. Kot zeno je razumem, kot slovensko pesnico pa jo cenim. Kaj ne bi bilo boljše, da bi ostala tukaj, kjer nam tako zelo manjka "kadra," pisatelj in organizatorjev.

Ko bi bila Neva "navadna smrtnica," nas njen odhod pod rezimsko knuto ne bi tako bolel. Toda prav zato, ker je bila

ze del nase protikomunistične emigracije, ki je morala na skrivaj zapustiti domovino, v kateri danes ni niti svobode niti kruha — kar so komunisti vedno tako radi obljubljali podjarmljenemu narodu med okupacijo — nam je zadala temvecji udarec.

Naj poudarim, da tudi rezimovcem doma ni vseeno, ce dezertira direktor tovarne — par-tijec ali pa tovarniški delavec. Vecji kot je položaj, vecja je odgovornost pred narodom.

Neve se bom v molitvi spominjala, ceprav me njeno odpadništvo boli.

IVANKA POHLEN (POZAR)
Stanmore, N.S.W.

Cenjeni,

sedaj smo zopet v Innisfailu, Qld. Prosim Vas, da nam posljete ZAR. Vidimo se za Novo leto.

BORIS BUBNIC
Innisfail, Qld.

Cenjeni,

obenem s prilozeno narocnino Vam klicem: "Vzdrzati je treba."

Lez pozdrav,

ANTON CECKO
Healesville, Vic.

Cenjeni,

posiljam narocnino novodslega rojaka g. F. Tomazina in tudi imena drugih novodoslih Slovencev, ki zelijo prejemati ZAR in tudi MISLI. Zaenkrat se ne morejo placati, bodo pa prav gotovo kasneje, ko se postavijo na noge. Prosim, da iz-

ZAR je vseslovenski in nestrankarski list, zato daje možnost vsakemu Slovincu, da izrazi svoja misljenja ter tako doprinese k razciscevanju pojmov. Dopisi niso nujno v skladu s konzorcijskim gledišcem (op. ur.)

rocite naslove tudi MISLIM. Nekateri, ki berejo nase casopisje zastonj pa bo treba malo za rokav povleci.

Zelim si kakšnih slik iz domovine v obliki razglednic. Ce mi lahko kdo z njimi postreže, bi jih zelo rad kupil.

S slovenskim pozdravom,
IVAN MLAKAR
Mt. Gambier, S. A.

Cenjeni,

prisrčne pozdrave nasi dragi Nevi Rudolf, kjerkoli je; pa obilo sreče v novem življenju STANKO FILIPCIC
Blacktown, N.S.W.

ODGOVOR NA VPRAŠANJE

go. HEDI STANOJKOVIC:
Zgodovinska vasica (bila je vojna postojanka Rimljanov) Hrusevje na Pivskem Vam je poznana. Lezi ob obeh straneh asfaltirane ceste Ljubljana — Postojna — Gorica. Torej po tej cesti pojdite naprej od Hru-sevja v smeri proti Gorici in prisla boste naravnost v sosedno Razdrto. Razdrto lezi pod vznozejem Nanosa, vendar cca 9 km predno pridete po serpentinah nizdol v vasico Podnanos, bivši Sent Vid na Vipavskem. K. KODRIC.

VSE SILE ZA SLOVENSKO FRONTO EDINSTVA!

SPORT DOMA IN V SVETU

LESTVICA IN REZULTATI 16. KOLA I. ZVEZNE LIGE JUGOSLAVIJE:

C. ZVEZDA	16	10	2	4	34:14	22
VOJVODINA	16	9	2	5	30:16	20
PARTIZAN	16	8	3	5	25:25	19
HAJDUK	16	6	5	5	22:23	17
RADNIČKI	16	7	2	7	27:20	16
DINAMO	16	6	4	6	20:18	16
RIJEKA	16	6	4	6	22:26	16
ŽELJEZNIČAR	16	6	2	8	21:20	14
SARAJEVO	16	5	4	7	16:20	14
VELEŽ	16	6	2	8	21:29	14
BUDUČNOST	16	5	4	7	16:28	14
VARDAR	16	4	2	10	15:28	10

Vardar:Železničar 1:1 (0:0) Cr. Zvezne:Radnički 0:0
 Hajduk:Dinamo 1:1 (0:1) Sarajevo:Rijeka 4:1 (1:0)
 Vojvodina:Velež 2:2 (0:1) Budućnost:Partizan 0:1 (0:0)

LESTVICA IN REZULTATI SLOVENSKE CONSKE NOGOMETNE LIGE:

BRANIK	16	10	2	2	54:20	26
MARIBOR	16	9	5	2	33:15	23
RUDAR	16	10	3	3	42:20	23
LJUBLJANA	16	9	3	4	34:23	21
KLADIVAR	16	8	3	5	38:33	19
SOBOTA	16	7	2	7	57:45	16
KRIM	16	7	2	7	32:28	16
IZOLA	16	4	5	7	21:28	13
TRIGLAV	16	4	4	8	25:35	12
GRAFIČAR	16	3	5	8	24:39	11
SLOVAN	16	1	5	10	16:44	7
JESENICE	16	2	1	13	19:56	5

Kladivar:Krim 4:2 (3:2) Slovan:Izola 2:1
 Jesenice:Ljubljana 2:3 Maribor:Rudar 2:0 (1:0)
 Grafičar:Branik 1:2 (0:1) Sobota:Triglav 3:0

Belgija: Na mednarodnem krosu v Belgiji je jugosl. tekač Mihalič osvojil četrto mesto, Subotić 8., Ivanovič pa 10. Na 10 km dolgi progi je med 42 tekmovalci zmagal Belgijec Relands v času 31:24. Mihalič je potreboval za progo 31,56.

3000 VOJAKOV PRI OLIMPIJSKIH IGRAH

ITALIJANSKA vojska bo dala na razpolago olimpijskemu odboru za olim-

pijske igre v Rimu 1960 tritisoč posebno izvežbanih vojakov, ki bodo pomagali pri raznih delih.

Vsi vojaki bodo pod poveljstvom generala in bodo zaposleni razen pri splošnih delih tudi pri obveščevalni službi, transportu, sanitetski službi, prometu in tehnični službi v raznih stadionih.

PIŠE F. GOLEC

JUST:GEELONG 4:1 (3:1)

Na stadionu Showgrounda v Melbourneu so pred 1500 gledalci odigrali nogometno tekmo med JUSTOM in italijanskim moštvom iz Geelonga. Rezultati: 4:1.

KAJ POMENI JUST

Začetnice besed "Jugoslovenski ujedineni sportski tim." V angleščini pomeni "Jugoslav United Soccer Team." Klub so ustanovili l. 1950.

PET LET DELA S.K.M.

SVARILO OBREKOVALCEM

Sledile so slučajnosti, vendar nihče od prisotnih ni imel nikakršnih pripomb ali predlogov. Besedo je nato povzel novi predsednik g. S. Košir in se zahvalil za izvolitev ter očrtal svoje poglede na delo kluba v naslednjem letu. Poudaril je, da bo klub še nadalje prirejal plesne zabave, ki so splošno znane kot najboljše in da bo tudi za Silvestrovanje skušal najti primeren prostor, ker je na žalost dvorana v Prahranu za ta večer zasedena.

Nadalje je izrekel svarilo vsem onim, ki klevetajo klub in širijo o njem lažne vesti, pa najsibo to časopis, posameznik ali društvo.

SKM bo v bodoče vsak primer natolcevanja izročil v nadaljni postopek svojemu pravnemu zastopniku. Ponovno je omenil namen, uprizoriti eno Shakespearjevih del, ustanovitev pevskega zbora SKM, ki je že pričel z vajami, ter prirediti najmanj ene zabave letno brezplačno za vse člane kluba.

S predstavitvijo vseh članov novega odbora se je uspešno zaključil uradni del V. redne skupščine SKM.

MARJAN PERŠIČ
Melbourne

PRIPOROČAJTE ŽAR SVOJIM ZNANCEM!

ŠPORTNE VESTI IZ VIKTORIJE

REZULTATI IN LESTV. 10. KOLA DRŽAVNE LIGE:

G. CROSS	10	6	3	1	21:10	15
WILHELMINA	10	7	1	2	40:23	15
HAKOAH	10	7	1	2	24:15	15
SLAVIA	10	6	2	2	23:15	14
JUVENTUS	10	6	1	3	21:13	13
JUST	10	5	2	3	31:19	12
MORELAND	10	4	1	5	31:21	9
POLONIA	10	2	5	3	14:20	9
GEELONG	10	2	3	5	16:22	7
BOX HILL	10	2	1	7	9:33	5
YARRA PARK	10	1	1	8	20:36	3
FOOTSCRAY	10	0	3	7	16:39	3

G. Cross:Yarra Park 2:2 Hakoah:Footscray 3:1
 Wilhelmina:Polonija 5:2 Slavia:Moreland 2:1
 Juventus:Box Hill 3:0 JUST:Geelong 4:1

HIŠE po raznovrstnih cenah v predmestjih:
 Burwood, Croydon, Strathfield, Marrickville itd.
 Obrnite se na našega rojaka NINA SAMSA
 pri trdki

PINE & CO.

569 King St., Newtown (Sydney)
 Tel.: LA 1154 — LA 1740 — Privat. FY 4307

Vsakovrstne pisalne,
 pralne in šivalne stroje,
 štedilnike, hladilnike,
 radio in radiograme,
 kakor vse ostale
 električne aparate vam
 nudi

Tone Bezjak

167 Sharp St., COOMA
 New South Wales
 Tel.: 326

Kadar želite parcelo,
 se obrnite na nas!

Ako želite, da se Vaši domači razveselijo paketa,

potem se mirno obrnite na, v teh zadevah izkušeno firmo

DR. JURE KOCETA

(G.P.O. Box 670, Perth, W. A.)

Najugodnejše plačilne pogoje vam nudi

KARL BEZJAK

60 Beresford Road, Strathfield
 Štedite £££ pri nakupu televizijskih aparatov,
 radiogramov, električnih hladilnikov, pralnih in pisalnih
 strojev, čistilcev za pode in preproge, klavirjev,
 harmonik itd.

UM 9124

Kratkoročno brez obresti!

MALI OGLASI

H. KOTA — Dentalni laboratorij

Precizna in zanesljiva zobo-tehnična dela.
 Mostovi in umetno zobovje.

12 Notts Ave, Bondi Beach, N.S.W.

Tel.: FY 3862 — Tram stop 41

Nasproti plavalnega bazena
 Telefonirajte pred prihodom.

NAROČNINA ZA LETO

1959

£2-0-0

**NEMŠKA DRUŽINA
IŠČE SLUŽKINJO**

Lane Cove, Sydney
 Naslov dobite v uredništvu

NESLOGA TLACI — SLOGA JAČI